בעזרת השם יתברך

אשי ישראל

השיעור השבועי

מפי פורינו הרה"צ
רבי **יצחק שמואל אהרן לעזער** שליט"א

גליון
תפי"ז

פרשת
נח
תשפ"ו

השיעור נמסר ביום ד', בשעה 23:30, ניתן להאזין בקו:
בארץ ישראל: 077-2233-223, בארה"ב: 845-510-6314

חסדי השם יתברך, אנחנו אוחזים בפרשת **נֹחַ**, ועתה הוא **רֹאשׁ־חֹדֶשׁ מַרְחֶשְׁוָן**. פרשת נֹחַ יוצאת בסביבות ראש־חודש מרחשוון, ובמילת **'מַרְחֶשְׁוָן'** יש אותיות **'נֹחַ'**, ומתיבת **'מַרְחֶשְׁוָן'** יוצא צירוף של: **'רוֹחַשׁ נֹחַ'**, והרמז בעניין **'רוֹחַשׁ'**, כי על־שם זה נקרא החודש **'מַרְחֶשְׁוָן'**, וכמובא מצדיקים (קונטרס 'חודש מרחשוון מאיר ושמח', אות א), ש**'מַרְחֶשְׁוָן'** נקרא על־שם (מגילה כז:): **'רְחוּשֵׁי מְרַחֲשָׁן שְׁפָוָתֵיהּ'** - שהשפתיים שלנו עדיין מרחשות ונעות בדיבורי תפילה של ימי תשרי הקדושים.

כי הנה כל ימי **'תשרי'** נקרא על־שם ה**'שירה'**, וכמו שכתוב (שיר־השירים ד, ח): "תָּבוֹאִי **תָּשׁוּרִי** מֵרֹאשׁ אֲמָנָה", וזכינו לכל הימים־טובים הקדושים - החל מראש־השנה, יום־כיפורים, סוכות, שמיני־עצרת, שבימים נוראים אלו נשמות ישראל שרים הרבה להקב"ה שירה והודאה, ומה עושים כשהסתיים חודש תשרי? וכי מפסיקים את הכל ומחכים עד שנה הבאה?!... לא ולא! עושים קשר אמיץ וחזק עם חודש תשרי!

ועל זה מגיע מיד חודש **'מַרְחֶשְׁוָן'**, שהוא מלמד שעדיין **'רְחוּשֵׁי מְרַחֲשָׁן שְׁפָוָתֵיהּ'** - השפתיים שלנו עדיין מרחשות הרבה שבח והודאה על כל החסד־חינם שעשה איתנו, ובפרט שזכינו להיות אצל רבינו **בראש־השנה**[א], וזכינו לקדושת **יום־הכיפורים**, ואח"כ **חג הסוכות** - שבתוכו היה לנו את **ה'הילולא של רבינו הקדוש**, וכן **שמיני־עצרת ושמחת־תורה**, ועדיין אנחנו מקושרים אל

א. ונזכיר שוב: **אם היינו ב"ה אצל רבינו בראש־השנה, לקחנו את רבינו איתנו הביתה! אנחנו חיים עם הלימודים של רבינו כל השנה כולה!**

התפילות והשירות האלו.

זהו הענין של **'מַרְחֶשְׁוָן'** - אותיות **'רוֹחַשׁ'**, דהיינו שעדיין **רוחשים** עם התפילות והשירים, וכן אותיות **'נֹחַ'** - זו פרשת השבוע, שיוצאת תמיד בתקופת ראש־חודש מרחשוון, ועלינו להבין אפוא: מהו הלימוד של פרשת נֹחַ שיש לנו בימים אלו - אחר פרשת בראשית?

מעת בריאת העולם עד נֹחַ, עברו עשרה דורות - 1,000 שנים, וכלשון המשנה (אבות ה, ב): **'עֲשָׂרָה דּוֹרוֹת מֵאָדָם עַד נֹחַ'**; וביניהם היו 1,000 שנים שבכל הדורות הללו עדיין לא זכו העולם להכיר את הטובה שהקב"ה עשה איתם, וממילא נהיה מה שכתוב בפרשת השבוע: **"וַתִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ חָמָס"**; ואמר הקב"ה: **"קֵץ כָּל בָּשָׂר בָּא לְפָנַי כִּי מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם"**; אמר הקב"ה: 1,000 שנים עברו מבריאת העולם עד נֹחַ, ולא רוצים לקבל 'עול מלכות שמים' - מה שאני מבקש? א"כ לא שווה כל הבריאה, והכל נמחה במבול, והתחיל עולם חדש...

נמצא שהמסר המונח בפרשת נח הוא: אפשר לאדם להתחיל חיים חדשים ו"עולם חדש"! אפילו שעבר עליו מה שעבר - הוא יכול להתחיל מחדש!

כי הנה ב"בראשית" היתה כזאת בריאה יפה מאת הקב"ה, וממש לא היה חסר כלום, אבל אנשי העולם לא הכירו את כל השפע וכל החסד שהקב"ה עשה איתם, ולא רק ש'לא הכירו' אלא גם **"וַתִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ חָמָס"** - שזה כל הפגמים שהיו אז, השם ישמור, עד שזה גרם שהקב"ה מחה את הכל והתחיל עולם חדש.

ומי זכה שהתחיל ממנו ה"עולם חדש"? נֹחַ. וכלשון הפסוק: **"נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו"**, ואמר לו הקב"ה: **"אֹתְךָ רָאִיתִי צַדִּיק לְפָנַי בַּדּוֹר הַזֶּה"** - 'אתה הצדיק היחיד שיש בכל הדור הזה, וממך יתחיל עולם חדש!'.

אז הלימוד הוא **'לְמַעֲשֶׂה'**, שאדם צריך לקחת מזה התחזקות עצומה, שאפילו אם ישנם מצבים בימי חייו שנדמה לו שהכל נחרב אצלו, והוא כבר עבר בחייו מה שעבר - כל אחד כפי עניינו ובחינתו, ולא בכל פעם זה מחמת בחירתו, אלא רק מחמת שכך הוא גדל, וכך היה כל העבר שלו וכו', אבל הנה הוא זכה להתקרב להצדיק - שזה הענין של **נֹחַ**, שסובב והולך על הצדיק אותנו שמלמד אותנו שיש אפשרות לתקן את הכל! ועל הצדיק הזה נאמר: **"זֶה יְנַחֲמֵנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמֵעִצְּבוֹן יָדֵינוּ"**!

שזה נאמר בלידת נֹחַ - **"וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר"**, מדוע קראו לו 'נֹחַ'? על־שם: **"זֶה יְנַחֲמֵנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמֵעִצְּבוֹן יָדֵינוּ"**, ללמד שזה יהיה התיקון - **'זֶה יְנַחֲמֵנוּ'**! ורביז"ל כבר רימז ששמו הקדוש מרומז כאן - **זֶה יְנַ'חֲ'מֵ'נ'וּ**.

ואם שמים לב, בתפילת מוסף של ראש־

השנה, בקטע של **'זכרונות'**[ב], הפסוק הראשון שמזכירים הוא מהנאמר בפרשת השבוע, שכתוב: **"וַיִּזְכֹּר אֱלֹקִים אֶת נֹחַ וְאֵת כָּל חַיָּה וְאֶת כָּל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה וַיַּעֲבֵר אֱלֹקִים רוּחַ עַל הָאָרֶץ וַיָּשֹׁכּוּ הַמָּיִם"** - הקב"ה זכר את נח ואת כל מה שהיה אתו בתיבה, וממילא: **'וַיָּשֹׁכּוּ הַמָּיִם'** - היה ענין של נייחא, שהפסיק המבול, והתחיל העולם מחדש.

מהו הלימוד היוצא מזה בשבילנו? ומדוע פרשה זו היא כ"כ חשובה שתיכף ומיד אחר **'בראשית'** קורין את **'נח'**? הלימוד הוא שאפילו אחר שכבר נבראה כל הבריאה - **"בראשית ברא אלקים"**, וקרה מה שקרה עם כל אנשי הדורות הללו, והקב"ה הביא מבול, אבל יש אפשרות **"להתחיל עולם חדש"!**

וזה החיבור שיש לנו מיד אחר **'בראשית'**, כשנכנסים לפרשת **'נח' וחודש מרחשוון וימי החורף**. בחודש מרחשוון מתחיל החורף, ועל־כן בעוד שבוע מתחילין כבר להגיד בתפילה: **"וְתֵן טַל וּמָטָר"** - מיום ז' מרחשוון[ג], שהוא **חמשה־עשר יום** מחג הסוכות, ומדוע ממתינים חמש־עשר יום לשאלת הגשמים? אומרים חכמינו הקדושים (תענית י.): **'כְּדֵי שֶׁיַּגִּיעַ אַחֲרוֹן שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל לְנָהַר פְּרָת'**; כי הנה, כל עם־ישראל עלו לקבל את פני השכינה בחג הסוכות בבית־המקדש [ישנה מצוה לקבל פני השכינה ברגל, וצריכים לבוא לבית־המקדש], ואחר חג הסוכות צריכים לחזור הביתה... ואם הגשם יתחיל מיד אחר סוכות, יהיו תקועים באמצע הדרך הביתה, ועל־כן אמר הקב"ה: 'יש לכם חמש־עשרה יום אחר החג שבהם יכולים לחזור הביתה'... וממתינים עד שיגיע האחרון שבישראל לנהר פרת - שזה היה אחד מהגבולות של ארץ־ישראל [נהר פרת הוא אחד הנהרות הסובבים את ארץ־ישראל], - ואז מתחילים לבקש ולשאול על הגשמים.

והרמז שיש בזה - **'כְּדֵי שֶׁיַּגִּיעַ אַחֲרוֹן שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל לְנָהַר פְּרָת'**, הוא על־פי מה שרבינו מלמד אותנו: **'נהר'** הוא לשון **אור** [וכמ"ש (דניאל ב, כב) "וּנְהוֹרָא עִמֵּהּ שְׁרֵא"], שזה ענין של 'אור עליון'. **'פרת'** הוא הענין שמזכיר רבינו בתורה השניה בליקוטי־מוהר"ן: **תרפ"ו** אורות, שזה מרומז במילת **'פרת'** [כי מקור הענין מביא רבינו מן הפסוק (בראשית מט, כב): "בֵּן **פֹּרָת** יוֹסֵף בֵּן **פֹּרָת** עֲלֵי עָיִן", ואמנם קורין זאת **'פורת'** - כתיב מלא, אבל ה'קרי' הוא **'פֹּרָת'** - אותיות **'פְּרָת'** (ועם האותיות והכולל הוא כמניין תרפ"ו)], וזה הלימוד היוצא מזה: בחג הסוכות זכינו לשבת

ב. בימי ראש־השנה הקדושים אנחנו מקבלים עול מלכות שמים, ואומרים ברכות **'מלכויות'**, **'זכרונות'** ו**'שופרות'**, ומזכירים אז עֲשָׂרָה פסוקים מכל אחד מהם.

ג. כן נוהגין כאן, בארץ־ישראל, אבל בחו"ל מתחילים לשאול **'ותן טל ומטר'** רק שישים יום אחר התקופה. ומדוע מקדימין בארץ־ישראל? כי ארץ־ישראל היא מקור השפע של כל העולם כולו!

בסוכה הקדושה, ולקחנו את הד' מינים, ושמחנו עם התורה הקדושה, ומה קורה כשמסתיימים הימים המאירים הללו? וכי נפרדים מהם עד לשנה הבאה?!... **ולא ולא! על זה מחכים 'כְּדֵי שֶׁיַּגִּיעַ אַחֲרוֹן שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל לְנַהֲר פְּרָת'** - אפילו אם אתה 'אחרון שבישראל', אתה הכי פשוט (אתה 'עומד אחרון בתור'...), מחכים עליך שתגיע ל'נהר פרת' - שתגיע ג"כ אל האור הגדול הזה שמאיר בבית־המקדש - שהצדיקים מאירים בנו, וגם אתה תבין ש**"בֶּן פֹּרָת יוֹסֵף"** - שיש לך תקוה בחיים! ורק אז מתחילים לשאול ולבקש את הגשם...

ומה זה 'גשם'? אמנם מצד אחד זה 'גשמיות', אבל מצד שני זה שפע רוחני [שזה הסוד של "משיב **הרוח** - ומוריד **הגשם**"], ואנו מוצאים בפרק ראשון של מסכת תענית את גודל המעלה של 'יום הגשמים', שחכמינו הקדושים אומרים שהוא 'כיום שנבראו בו שמים וארץ', ו'כיום קבלת התורה', ו'גדול מתחיית המתים', ו'כיום קיבוץ גלויות'; אצל רוב העולם לא מרוצים ביום שיורד גשם - הוא קם בבוקר ורואה שיש גשם, הוא מתהפך לצד השני וישן יותר עמוק... **בשעה שהוא יום כ"כ גדול!**

חכמינו הקדושים אומרים שם, במסכת תענית (דף ז:): **'גָּדוֹל יוֹם הַגְּשָׁמִים שֶׁאַפִלּוּ יְשׁוּעָה פָּרָה וְרָבָה בּוֹ'**; כלומר, לא רק הצמחים והאילנות גדלים, אלא גם הישועה גדלה בו! למה? כי גשם זה מים שבאים משמים!

וכמובן, זוהי זכות מיוחדת שאנחנו זוכים בארץ־ישראל יותר מכל העולם, כי ברוב מדינות העולם גשם יכול להיות תמיד - הן בקיץ והן בחורף אבל בארץ־ישראל אנחנו במיוחד וביותר תחת ההשגחה של הקב"ה, וכמו שכתוב (דברים יא, יב): **"אֶרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ דֹּרֵשׁ אֹתָהּ תָּמִיד עֵינֵי ה' אֱלֹהֶיךָ בָּהּ מֵרֵשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה"**; ו'ימות הגשמים' אכן נקראים על־שם הגשמים, ו'ימות החמה' על־שם החמה [כי עפ"י רוב בימות החמה ישנה שמש], וכשמגיעים ימות הגשמים - אשרי אדם המכיר את הטובה של הגשמים ומודה להקב"ה על זה!

ובגמרא (תענית ו:) מובא שבח והודאה מיוחדת בעת שמתחילים הגשמים הראשונים בפרט אם היתה איזו עצירת גשם או שהתעכב הגשם, ישנה תפילה נוראה ונפלאה על זה - **"מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְךָ ה' אֱלֹקֵינוּ עַל כָּל טִפָּה וְטִפָּה שֶׁהוֹרַדְתָּ לָנוּ"** וכו' - מודים להקב"ה על כל טיפה של גשם!

אדם יתהה: 'על כל טיפה של גשם להודות?'... **אכן כן! על כל טיפה!** הגמרא אומרת, שזוהי השגחה פרטית על טיפה אחת שהיא לא נוגע בשניה, כי אם היתה טיפה אחת של גשם אחד נוגעת בחברתה - היה ח"ו נחרב העולם, והקב"ה משגיח כל על טיפה! ועל זה אנחנו מודים להקב"ה...

אז הגשם אמנם נראה כמו 'גשמיות', אבל בתוך הגשם יש מלא רוחניות! הגשם

זה ענין של פרנסה, והגמרא משווה את זה לתחית המתים - ויש אומרים **"גדול מתחית המתים"**, וכמו שאמרנו בפיוטים של תפילת־גשם: **'כִּי נַפְשֵׁנוּ אָפְפוּ מָיִם'**; אצל האשכנזים, כשמברכים גשם בשמיני־עצרת, אומרים שם כמה מיני פיוטים שמרמזים על גודל המעלה של הגשם, ומבקשים שירד **'לִבְרָכָה וְלֹא לִקְלָלָה', 'לְחַיִּים וְלֹא לַמָּוֶת', 'לְשׂבַע וְלֹא לְרָזוֹן'**; זהו ענין הגשמים.

וכשעם־ישראל מחפשים תמיד להתקרב להקב"ה, ולעשות התחלה חדשה בחיים - בחודש מרחשוון מגיעים ימות הגשמים, ודבר־פלא הוא, שבתחילת חודש מרחשוון, קורין תמיד את **פרשת נֹחַ**, שבפרשה זו התורה מראה לנו מה קורה אם אכן אדם זוכה להתחזק בעבודת השם, ומתחיל באמת להתקרב להקב"ה, ואזי ישנם 'גשמי־ברכה', אבל אם לא זוכה לזה ח"ו, הגשמים נהפכים לקללה, השם ישמור, ונהיה 'מבול' - שזה מרמז על כלל ה'בלבולים' שעוברים על האדם, עד שהוא ממש 'לא מוצא את עצמו' בכלל... ואזי כל הבריאה מקבלת את העונש רח"ל, ואיפה אתה?!... מה עשית?!... הקב"ה ברא בריאה כזו כדי שתזכה להיות חזק ולעבוד את הקב"ה ולעסוק בתורה ולקיים מצוות, אבל 'חמס'? גנבים? חומסים אחד את השני?... וכן כל ההשחתה שהיתה אז - פגם־הברית רח"ל, ועל־כן אמר הקב"ה: 'הנה, תראו, לא זכיתם לגשמי־ברכה, אזי זה מבול'...

ומי ניצל מהמבול? מי ניצל מכל העונשים האלו? **נֹחַ הצדיק**, שעליו נאמר: **"זֶה יְנַחֲמֵנוּ"** - הוא ינחם אותנו! ואיך הוא ניצל? הרי הקב"ה יכול להציל אותו עם הרבה דרכים, וכלשון רש"י הקדוש (בראשית ו, יד): **'הַרְבֵּה רֶוַח וְהַצָּלָה לְפָנָיו'**; ולכאורה הקב"ה יכול לומר לו להיכנס לאיזה מקום מסוים - לאיזה בית וכדו' - ושם יהיה שמור ומוגן... **לא־כן אמר הקב"ה, אלא שיבנה תיבה; יש תיבה קדושה! הקב"ה אומר לו לבנות תיבה, ולהיכנס בתוכה, וזה אשר יתן לו כח לעמוד בכל הניסיונות האלו!** נֹחַ שט על המים, ויש מבול של מים חזק מאד, והתיבה שקועה י"א אמות בתוך המים, וְנֹחַ ניצל!

מה הלימוד בזה? ומה זה נוגע לנו עכשיו בתחילת החורף? אנחנו מתחילים עכשיו חורף חדש - **'חורף קדוש'**, וכמו שכינה **הרה"ק ר' פינחס מקאריץ זי"ע** את לילות החורף: **"דִּי גִּילְדִינֶע וּוינְטֶער נֶעכְט" - "לֵילֵי הַחֹרֶף הַמְּזֻהָבוֹת"**; כי עכשיו הלילות מתחילים להתארך מאד[ד], ומה עושים עם הלילות הארוכים?

הרמב"ם אומר בהלכות תלמוד־תורה (פרק ג', הלכה י"ג), וכן נפסק בשולחן־ערוך (יו"ד סימן רמ"ו, סעיף כד): **אין אדם זוכה לכתרה של תורה אלא על־ידי לימוד התורה בלילות - שהוא מבלה את הלילות עם לימוד התורה**; ואדם עלול להיבהל: 'מה זה אומר, שאלמד

ד. במוצאי־שבת הקרוב כבר חוזרים לשעון־חורף, והלילות נעשים ארוכים.

כל הלילה?'... **תקבע לעצמך איזה שיעור־תורה בלילה! הגמרא אומרת** (עירובין יח:)**: 'כָּל בַּיִת שֶׁנִּשְׁמָעִין בּוֹ דִּבְרֵי־תוֹרָה בַּלַּיְלָה, שׁוּב אֵינוֹ נֶחֱרָב'**; ואשרי אדם הקובע לעצמו איזה שיעור של לימוד בלילה! אמנם עבדת קשה במהלך היום, ואולי היית בכולל כל היום, או הלכת לעבודה או להפצה, אבל הנה מגיע הלילה - ראה לקבוע איזה שיעור־תורה בלילה! **באותו הזמן אדם יכול לזכות לכתר של התורה! והכתר של התורה - אומרת המשנה במסכת אבות - זה עולה על כולם, כשאדם זוכה ל'כתר־תורה'!** ולזה זוכין על־ידי לימוד תורה בלילה.

וזוהי התיבה שהקב"ה ציווה לְנֹחַ הצדיק לבנות, ולהיכנס בתוכה; כי בשביל להיכנס בה - צריכים לבנותה... וכמה זמן לקח? מאה ועשרים שנה... והנה, בדורות שלאח"כ, מאה ועשרים שנה זה היה השיא והפסגה של שנות חיי האדם [משה רבינו חי מאה ועשרים שנה; לפני־כן היו חיים יותר, לדוגמא: אדם־הראשון חי תשע מאות ושלושים, וכן שאר הדורות הכתובים בפרשת בראשית, אבל אח"כ זה השתנה], והקב"ה מצוה לְנֹחַ לבנות את התיבה. **צריכים לבנות את התיבה, ואיך בונים? מתחילים! אפילו אם אינני מבין ואינני יודע מה אני עושה - אני מתחיל לבנות! אני לוקח 'קרשים' ו'מסמרים', וכל מה שצריכין לבניה, ומתחיל לבנות! מה אני בונה? אני בונה תיבה!**

בשני מקומות בליקוטי־מוהר"ן - **תורה ט' ותורה קי"ב** - מדבר רבינו מעניין פרשת־השבוע, ובעיקר בתורה קי"ב[ה], המתחלת עם הפסוק של פרשת השבוע: **"צֹהַר תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה"**; ושם רבינו מסביר את כל ענין ה'**צהר**' של התיבה עפ"י המחלוקת האם היה זה 'חלון' או 'אבן־טוב', והיוצא מדברי רבינו שם, שהעניין של תיבה זו '**תיבת התפילה**', כי '**תיבה**' מלבד הפירוש בפרשת השבוע שהיתה זו כמו אנייה ששטה על המים, כמו"כ הפירוש הפשוט של '**תיבה**' הוא '**מילה**', וצריכים '**לבנות**' את זה! ומה זה '**לבנות**'? לקחת עוד '**תיבה**' ועוד '**תיבה**'! להתחיל אפילו שעדיין לא מבין!

עכשיו זכינו לימי הושענא רבה ושמחת תורה, ורבינו אומר (ליקו"מ ח"א סי' עד) שכך הוא סדר הזמנים: מתחילים עם **הושענא רבה** - אפילו 'דיבור בלא דעה', אדם מתחיל לדבר דיבורים טובים, ומהם 'דיבורים טובים'? דיבורי תורה, דיבורי תפילה, דיבורי צדקה וחסד, זה מציל את האדם! אדם יודע מהי החשיבות של ה'**מילה**' של האדם! **אם אדם היה לו שֵׂכֶל הוא היה מבין שכל החיים שלו - כל השלום־בית שלו - תלויים ב'מילה' וה'תיבה' שלו, וצריכים "לבנות את זה", זה**

ה. מובא (חיי־מוהר"ן, סי' נט), שהתורה הזאת נאמרה בתחילת חורף תקס"ג, ונמצא שהיה זה החורף הראשון של התקרבות רבי נתן לרבינו. כי רבי נתן התקרב באלול תקס"ב - לפני ראש־השנה תקס"ג, שזה היה הראש־השנה הראשון שהיה אצל רבינו, ותחילת החורף תקס"ג אמר רבינו את תורה קי"ב.

לא סתם בא מאליו... אם אדם לא בונה את זה - חבל מאד...

נֹחַ הצדיק בונה תיבה במשך מאה ועשרים שנה, וכולם צוחקים ממנו... - 'נֹחַ, מה אתה עושה?!'... אומר נֹחַ: **'מה אני עושה? אני אומר לכם: יש בורא עולם, והוא מזהיר שתעשו תשובה, ותיזהרו במה שאתם מדברים ובמה שאתם עושים, כי אם לא - יבוא מבול'...** וכולם צוחקים "מהזקן שמדבר", ומתגאים: 'איננו מפחדים ממה שאתה אומר'... אבל זה בני אדם שאין לו שכל, ואינם מבינים אל מה האדם יכול לזכות עם **'תיבה'**, ומהי מעלתו הנשגבה... וְנֹחַ, ברצינות ובהתמדה, בונה בכל יום את התיבה, ומנסה להגיד לבני אדם: **'תראו מה אני עושה'...** אבל הם לא רצו לקבל...

וכאמור, נֹחַ זה הצדיק, עליו נאמר **"זֶה יְנַחֲמֵנוּ"**, וזה האור של רבינו, שהוא מזהיר אותנו: **זו הדרך היחידה שתוכל להינצל מכל מה שקורה בחוץ!** וכי אתה יכול לתקן מה שקורה בחוץ?... כמשיח יבוא ויהיה תיקון העולם - יחזור כל העולם למילואו ולתיקונו, אבל בינתיים יש מבול... רבינו אמר שלפני ביאת המשיח יהיה עוד הפעם מבול, אבל לא מבול של מים, אלא מבול של כפירות ואפיקורסות רח"ל; שזה סובב על כלליות ענייני הַ'מָּדָיָה' וכו', כל זה בכלל 'מבול', **ואשרי מי שבכלל לא ניגש ולא מתייחס לזה!** ואם ישאלו אותו: 'איך אתה לא מתייחס לזה? 'נפלת מהירח'?!... אתה כאן בזה העולם'... אתה תהיה חזק: **"אני בתוך 'תיבה' - סגרתי את עצמי! תעזוב אותי, אני בתוך 'תיבה'! וכי אני פותח את הטלוויזיה ח"ו?! פותח את האינטרנט וכל הדברים האלו כדי לראות ולשמוע מה קורה בעולם?! אני סוגר את עצמי בתוך התיבה! ואני סוגר לא רק את עצמי - אלא את כל בני־ביתי!"...**

כי זה הלימוד שיש לנו בפרשת השבוע, שהקב"ה אומר לְנֹחַ: **"בֹּא אַתָּה וְכָל בֵּיתְךָ אֶל הַתֵּבָה"** - לא רק אתה, אלא כל בני־ביתך! **אדם צריך לרחם על עצמו ועל כל בני־ביתו - אשתו והילדים!** ואף שלכאורה הקב"ה יכול להציל רק את נֹחַ ואשתו - כמו החיות שהיו "שְׁנַיִם שְׁנַיִם" - הקב"ה הציל את כל משפחתו! **וזה הלימוד פה, שאדם צריך להכניס את עצמו עם כל הילדים שלו אל תוך התיבה!** ועליו לחנך את הילדים וללמד אותם איך צריכים לחיות כאן... 'הנה, תראו, יש מבול בחוץ... אתם רואים מה קורה כאן'...

ואכן, זה פחד איום... וכמו שמובא במדרש מה היה עם נֹחַ וילדיו - **'לא ראו שינה לעיניהם'...** - לא היה להם זמן אפילו ללכת לישון... כי הנה האריה צועק, והנה הלביא, הקוף והפיל... היה שם "שמח"... ולכל אחד יש זמן-אכילה משלו... זה לא כמו חדר־אוכל שכולם אוכלים באותה שעה... לכל חיה יש את הטבע שלה [כך אומר המדרש] - זה אוכל בשעה כזו, וזה בשעה כזו, ומי צריך לדאוג בשבילם? נֹחַ וילדיו ומשפחתו צריכים לדאוג שיהיה להם

אוכל... הקב"ה ציווה להכניס אותם לתיבה ולהאכיל אותם, והם מסרו נפשם בשביל זה, וידעו שיש דרך! **אבל מהי הנחמה שלנו? שאנחנו בתוך התיבה!** אמנם בחוץ יש מבול, ישנה מהפכה בכל העולם... השם ישמור מה קורה שם... **אבל אנחנו פה בתוך התיבה! יש לנו במה להחיות את עצמנו - עם מילים טובות, עם 'תיבה' של תורה, של תפילה, של צדקה וחסד! וכמה צריכים להיזהר בזה!** אשרי אדם שקובע לעצמו שיעורי תורה במשך היום, וגם בלילה - במיוחד בלילות החורף! וכן שיהיה חזק בדיבורי תפילה תמיד, וכן בשלושת התפילות - להיזהר בהן מאד!

והנה אנחנו מדברים הרבה מזהירות בתפילה, ומה הכוונה? בפשטות - שאדם יגיע לבית הכנסת ויתפלל במניין שלוש תפילות ביום. **אבל צריכים להוסיף עוד דבר שמוזכר בשולחן־ערוך! ואמנם קצת בושה לדבר מזה - אבל צריכים לדבר מזה, כי כך מרן פוסק בשולחן־ערוך** (סי' קכד, סעיף ז)**! ואין עוד מקום בשולחן־ערוך שכתוב בו לשון חריפה כזאת כמו שכתוב שם בהלכות תפילה! ומה כתוב שם? שאסור לדבר בשעת התפילה, ובפרט בשעה שהחזן חוזר על התפילה. וכותב מרן ה"בית יוסף": 'וְאִם שָׂח הוּא חוֹטֵא, וְגָדוֹל עֲוֹנוֹ מִנְּשׂוֹא'... - לא כתוב כזאת לשון לא בהלכות שבת, לא בהלכות טהרה, ולא באף מקום אחר - 'גָּדוֹל עֲוֹנוֹ מִנְּשׂוֹא'**[1]**... ומסיים שם מרן: 'וְגוֹעֲרִים בּוֹ';** אדם עלול לחשוב: 'מה, אני מוכיח?'... **אכן! כתוב בשו"ע: 'וְגוֹעֲרִים בּוֹ'!**

אז כשמדברים מעניין של תפילה - שאדם יגיע לביהכנ"ס להתפלל, אז הנה כבר הגעת לביהכנ"ס, **ואתה מדבר עם החבר שלך...** - הן בשעת התפילה, הן בשעת קריאת התורה וכו'...

ולכאורה לא היה מתאים לנו לדבר מדבר כזה, אבל 'הַהֶכְרֵחַ לֹא יְגֻנֶּה', מה יכולים לעשות?... ואנחנו צריכים להתחזק מחדש - פרשת נֹחַ, התחלה חדשה, צריכים להתחיל מחדש! מה זה שמפטפטים בביהכנ"ס בשעת התפילה?!...

ובנוסף - מדברים בשעת הדרשה! משמיעים דרשה ודברי־תורה, ומה זה שאדם מתחיל לדבר עם השני וגורם הפרעה למי שיושב סביבו?! 'מה אכפת לי, אני מדבר'... מה זה?! אף־אחד לא הכריח אותך לבוא לדרשה, אתה יכול להישאר בבית! מי ביקש ממך?!... אתה בא לביהכנ"ס, אתה בא לשמוע דרשה, ואתה מפטפט ומדבר?!... הרי זה ממש כמו דברי מרן השו"ע: 'גָּדוֹל עֲוֹנוֹ מִנְּשׂוֹא, וְגוֹעֲרִים בּוֹ'! הרי זה בכלל 'חוטא ומחטיא'! אף־אחד לא הכריח אותך לבוא, ואתה כבר בא, ופה אתה מדבר עם חבר שלך על כל החדשות וכו'?... מה זה?! זה מפריע!

אז עלינו לעשות התחלה חדשה על **'תיבה'** - תיבת התורה, תיבת התפילה

ו. את הלשון הזאת אנו מוצאים בפרשת בראשית אצל קין, שאמר להקב"ה (בראשית ד, יג): **"גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשֹׂא"**...

- ולדעת שזו ההצלה שלנו נגד המבול השוטף בחוץ! אכן, אנחנו לא יכולים להיות אחראים על כל הַ'מְּדָיָה' וכל מה שקורה בחוץ, אז מהי העצה שלנו? **לסגור את עצמנו בתוך התיבה!** לקבוע לעצמנו שיעורי תורה ותפילה - להתבודד להקב"ה! **כשאדם יושב באיזה מקום או מטייל באיזה מקום ומדבר להקב"ה, הרי הוא סגור בתוך התיבה! זה ממש כמו שהוא בנה 'תיבה'!**

הרי רבינו רצה שאדם יזכה ל'חדר מיוחד' לעבודת השם יתברך[1], ואם נתבונן בפרשת השבוע, כתיב: **"קִנִּים תַּעֲשֶׂה אֶת הַתֵּבָה"**, ואומר רש"י: **'קִנִּים - מְדוֹרִים מְדוֹרִים לְכָל בְּהֵמָה וְחַיָּה'**; ומה הכוונה? שלכל אחד היה **'חדר התבודדות'**... כל אחד קיבל חדר! הפיל קיבל חדר, הקוף קיבל חדר, הארי קיבל חדר, כל אחד קיבל את החדר שלו... **וְנֹחַ ומשפחתו קיבלו 'קומה שלימה'!** לכל החיות והבהמות וכו' היתה קומה אחת, וּלְנֹחַ ומשפחתו לבד היתה קומה אחת שלימה - הקומה העליונה, והיו יכולים לטייל שם ולהתבודד... והכלל, שהיה **'מְדוֹרִים מְדוֹרִים'** - כל אחד מהחיות והבהמות קיבלו חדר של התבודדות...

ואשרי הזוכה להתבודד עם הקב"ה כל יום! וזה לא מוכרח להיות בתוך חדר מיוחד... אכן, רבינו רצה שיהיה לאדם חדר מיוחד בשביל התבודדות - שיוכל להיכנס לתוכו ולהתבודד, כי בדרך-כלל ישנם הפרעות וכו', והנה הוא 'חוטף' עצמו לאיזה חדר ומתבודד, וכך יש לו מנוחה... שזה **'נֹחַ'** - ענין של **'מנוחה'**!

ואין המנוחה של צדיקים - של עם ישראל - 'מנוחה' ש'הולך לישון'... 'הולך לחופש'... 'הולך לטייל באיזו מדינה'... הגמרא אומרת (שלהי ברכות): **צַדִּיקִים אֵין לָהֶם מְנוּחָה לֹא בָּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בָּעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר** (תהלים פד, ח) **"יֵלְכוּ מֵחַיִל אֶל חָיִל יֵרָאֶה אֶל אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן"**; אבל זו אכן נקראת 'מנוחה' - מהבלי העולם! שאדם זוכה לברוח מכל המבול, והוא נכנס אל תוך התיבה, וזו ההצלה שלו!

כשאדם יודע את זה - זו השמחה שלו, והוא מבקש את הקב"ה: **רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תַּצִּיל אוֹתִי!** נֹחַ הצדיק היה בתוך התיבה, והוא התפלל הרבה להקב"ה! הוא התפלל להקב"ה שייגמר המבול ויזכה לצאת - **"הוֹצִיאָה מִמַּסְגֵּר נַפְשִׁי לְהוֹדוֹת אֶת שְׁמֶךָ"** (תהלים קמב, ח), המדרש אומר שֶׁנֹּחַ אמר את הפסוק הזה כשיצא מן התיבה. כי הרי כתיב **"וַיִּסְגֹּר ה' בַּעֲדוֹ"**, והיה סגור בתוך התיבה, אז הוא ביקש: **רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תְּרַחֵם! הֲרֵי זוֹ לֹא תַּכְלִית שֶׁנִּשְׁאֵר פֹּה תָּמִיד, הַתַּכְלִית הִיא שֶׁנֵּצֵא בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם מִתּוֹךְ הַתֵּבָה, וְנַתְחִיל וְנִבְנֶה 'עוֹלָם חָדָשׁ' כְּמוֹ שֶׁהָיָה!**

ועוד הפעם, הלימוד לנו הוא: **זה אפשרי לאדם!** אפילו אם נדמה שעבר עליו בחיים

ז. [עיין שיחות־הר"ן (סימן עד"ר): **'טוֹב מְאֹד לְהָאָדָם שֶׁיִּהְיֶה לוֹ חֶדֶר מְיֻחָד לוֹ לְבַדּוֹ לַעֲסֹק שָׁם בַּעֲבוֹדַת ה', בִּתּוֹרָה וּבִתְפִלָּה, וּבִפְרָט הִתְבּוֹדְדוּת וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ שֶׁלָּזֶה צְרִיכִין בְּוַדַּאי חֶדֶר מְיֻחָד'**; ועי' עוד שם בשיחה שלאחריה - סימן ער"ה].

'חורבן עולם', רח"ל, וכל החיים שלו היו ממש 'חרובים' לגמרי, אבל הוא זכה להתקרב לצדיק - הוא הגיע לְנֹחַ, הגיע לרבינו, הגיע אל הצדיק שעליו נאמר **"זֶה יְנַחֲמֵנוּ"** - שמנחם אותנו!

ועל המילים **"זֶה יְנַחֲמֵנוּ"** אומר רש"י, שאין זה דווקא לשון **נחמה**, כי אם היה לשון נחמה היו צריכין לקוראו 'מנחם', אלא **'זֶה יְנַחֲמֵנוּ'** זה ענין של **'מנוחה'**; **'זֶה יְנַחֲמֵנוּ'** - יתן לנו מנוחה מכל הבלבולים, מכל מה שהולך בחוץ, מכל היצר הרע שמנסה ממש לסתור את המנוחה של האדם!

מהי 'מנוחה'? שאדם זוכה לישוב הדעת, שהוא מיישב את עצמו: **'על מה באתי לזה העולם?'** מדוע אני מפחד מכל מיני בני אדם שרוצים לאיים עלי וכו'?!... אני ב"ה סגרתי עצמי בתוך התיבה! **אני ביחד עם הצדיק, ומה אכפת לי מכל השטויות האלו?!...** זה נקרא: **"זֶה יְנַחֲמֵנוּ"** - יתן לנו מנוחה!

שזה הסוד של הפסוק[ח]: **"אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ - נֹחַ"**; כלומר: התולדות של נח - **'נֹחַ'**, שאדם יזכה באמת למנוחה, שיחיה חיים טובים ומתוקים, ויהיה לו חן!

פרשת בראשית הסתיימה בפסוק: **"וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי ה'"**; **'נֹחַ'** אותיות **'חֵן'**; ובתורה הראשונה בליקו"מ, מסביר רבינו: מה זה 'חן'? **כשאדם לומד תורה - הוא מקבל 'חן', והתפילות שלו מתקבלות למעלה! אדם שלומד תורה הוא מקבל 'חן'!**

חכמינו הקדושים אומרים (מובא ברש"י בפרשתן): איך נֹחַ ידע מהי החיה הטהורה ומהי אשר איננה טהורה? אומר רש"י: **'לָמַדְנוּ שֶׁלָּמַד נֹחַ תּוֹרָה'**; הצדיקים שלפני קבלת התורה, אף שעדיין לא קיבלו את התורה - אברהם יצחק ויעקב וכו' - מעצמם הבינו את דברי התורה!

כשהיה רבינו בדרך חזרה מארץ ישראל, היה בסכנה גדולה, כי נכנס לאניית-קרב וכו' כל הסיפור שהיה עם רבינו, עד שכמעט הוצרך להיות מבודד על איזה 'אי', ורבינו אמר, שהשיג אז כזאת השגה, שאפילו אם יהיה סגור ומבודד באיזה עיר בלי יכולת להגיע לשום תורה וקיום מצוות - יֵדַע איך לקיים את כל מצוות התורה מעצמו (שבחי הר"ן, סי' כ"ב - הנסיעה לא"י).

והנה, היכן אנחנו מוצאים את העניין הזה? מובא בגמרא (שבת פח:), שהמלאכים ביקשו מקב"ה שתישאר התורה בשמים, ומשה רבינו השיב להם תשובה בשביל מה הם צריכים את התורה וכו'.

שואל רבי נתן: מה בכלל היתה המחשבה של המלאכים שהתורה תישאר אצלם?... הלא כל התורה כולה היא דייקא בעשייה גשמית בזה העולם, כמו מצות אכילה בסוכה, נטילת ד' מינים, אכילת מצה בפסח וכו', ומה בכלל המלאכים רצו?... וכי מלאך

ח. מוהרא"ש היה תמיד אומר את זה.

יקח אתרוג וישב בסוכה?... וא"כ, בשביל מה הם רצו את התורה?

מסביר רבי נתן, שבוודאי 'למעשה', התורה ניתנה לנו לקיים אותה בגשמיות ובפועל ממש, אבל בשורשן - **המצוות הן רוחניות!** כל ענייני התורה בשורשם הם דברים רוחניים! ואת הרוחניות - המלאכים יכולים לקיים יותר טוב מאיתנו... ברוחניות הם יודעים היטב מה לעשות... - את כל הכוונות של תפילין וכו'.

אך עם כל זאת, עיקר קיום התורה היא פה בארץ. וכי אדם ילמד את כל הכוונות של תפילין, ויגיד 'אני כיוונתי את כל הכוונות אז כאילו הנחתי'?!... **הקב"ה רוצה שאנחנו נלביש תפילין!** וטענת המלאכים היתה: 'אנחנו שכליים נפרדים, ואנחנו לא צריכים לקיים את זה בגשמיות'... ואכן הם צודקים, אבל הקב"ה רצה שיהיה **'עולם גשמי'** כאן בזה העולם, ונקיים את המצוות כאן **באופן גשמי!** תניח תפילין, תשמור שבת, תיקח לולב ואתרוג, תשב בסוכה, תאכל מצה, תקיים את כל המצוות כפשוטן, **וזה אצל הקב"ה הנחת רוח הכי גדול יותר מהמלאכים!**

כי מלאך - אין לו בחירה, ואם הקב"ה אומר לו הוא מוכרח לקיים... **אבל אנחנו בני אדם בזה העולם, ויש לנו ניסיונות, ולא קל לנו, וצריכים להתגבר! היצר הרע מושך אותנו לדברים לא כ"כ טובים, ואנחנו מתגברים! אנחנו עקשנים! 'לא! אני בורח אל תוך התיבה! אני בורח לתוך התפילה, לתוך התורה, מצוות ומעשים טובים! אני מוסר נפשי שגם בני־ביתי כך יהיו!'...**

כי עוד הפעם נזכיר: הקב"ה ציווה שייכנסו אל תוך התיבה נֹחַ ואשתו, וגם בניו ונשי בניו אִתּוֹ, וזהו לימוד של שלום בית! יש לך תיבה? אל תריב בתוך התיבה... שלא יהיה שם מחלוקת ומריבות... תיזהר שלא יזרקו אותך לחוץ ותצא אל המבול ח"ו... **בתוך התיבה צריך להיות ענין של שלום ואהבה ואחדות!**

ובתוך התיבה הם למדו במשך שנים־עשר חודשים איך לעשות **צדקה וחסד** עם הבריות; איזו טרחה היתה להם! וכפי שהמדרש מספר, איך הם היו עסוקים ביום ובלילה בלהאכיל ולפרנס את כל החיות, ולנקות שם וכו' - זה לא היה סיפור פשוט... אמנם היתה קומה שלימה בשביל הזבל, אבל איך הזבל מגיע לשם?... בזמנינו ב"ה מפנים בזריזות את כל הזבל, אבל שם הם היו צריכים לנקות את הכל ולפנות וכו', ואיזו טרחה היתה להם... היו צריכים ללכת למעלה ולמטה וכו'... **אבל מה לימדו אותם? לימדו אותם שיש ענין של צדקה וחסד! איך לקרב, איך צריכים לרחם, ואכן, גם על החיות והבהמות! כולם!**

החיות והבהמות אכן בפשטות היו בתיבה, ויצאו אח"כ ומילאו את העולם, אבל מונח בזה גם לימוד בשבילנו: רבינו ז"ל אומר (ליקו"מ ח"ב סי' ז), שבן-אדם שעדיין לא זכה להכיר את הקב"ה - הוא כמו חיה

ובהמה בדוגמת אדם; אכן, יש לו פרצוף של בן-אדם, אבל בעצם הוא חיה, עדיין אין לו שכל... ומה צריכים לעשות אִתּוֹ? **צריכים לרחם עליו ולקרב אותו!**

ועל זה בנויה ומיוסדת תורה קי"ב של רבינו[ט], שבה מגלה רבינו ז"ל את ענין תיבת נח, ובנויה בעיקר על ציווי הקב"ה לְנֹחַ הצדיק לעשות **'צֹהַר'** בתוך התיבה, וכמ"ש **"צֹהַר תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה"**; מהו ה**'צהר'**? מביא רש"י מחלוקת חכמינו הקדושים: **'יש אומרים חלון, ויש אומרים אבן־טוב'**; שטיה אחת שהיה חלון בתוך התיבה - כדי שייכנס דרכו אור [אע"פ שהשמש לא זרחה, וכל המזלות וכו', אבל היה חלון כדי שתהא אפשרות שייכנס שם אור]. ויש אומרים שזה היה יהלום המאיר, וממילא לא צריכים חלון.

וכדרכו בקודש, מסביר בזה רבינו לימוד נורא ונפלא, שזה סובב והולך על כל אחד ואחד, שיש שתי מדרגות: מדרגה ראשונה היא **'חַלּוֹן'** - אתה תהיה כמו חלון! מובא בספה"ק רמז במילה **'חַלָּן'** [ללא ו'] שהוא ר"ת (שמות לד, ז) **"נֹ'צֵר חֶ'סֶד לָ'אֲלָפִים"**. וגם **'חַלּוֹן'** אותיות **'לְנֹחַ'**. ומה הלימוד בזה? **תפתח את החלון, ותן לאור של הצדיק להיכנס אצלך!** אל תהיה עקשן ואדיש ותאמר: 'לא... תעזוב אותי... אני לא צריך'... **אתה לא צריך?! אתה לא מסתכל על עצמך איפה אתה נמצא בעולם, ומה קורה איתך, ואיך כל החיים שלך, ואיך השלום־בית שלך! - 'אה, אני מסתדר'... מה אתה מסתדר?! את מי אתה מטעה?!... הלא אתה יודע טוב מאד...**

אבל אדם שיש לו שכל, ואכן הוא עדיין לא אוחז במדרגה כ"כ גבוהה של להיות **'אבן־טוב'**, אבל לכל הפחות "הוא פותח חלון" - **אדרבה! הנה, יש לי חלון, בוא ותאיר לי בתוך החלון! תאיר לי מה לעשות!**

כי לא כל אדם יודע מה עליו לעשות, ולכל אחד יש לו הדמיונות שלו והחלומות שלו מה הוא צריך בזה העולם, אבל כשאדם זוכה להתקרב לצדיק - הצדיק שם אותו **'איש על מקומו איש על דגלו'**, ומורה לו את הדרך מה הוא צריך לעשות; **ואדם לא מבין זאת מעצמו, הוא צריך לקבל את השכל הזה, וזה נעשה ע"י שהוא פותח חלון, וכך זוכה שמעמידים אותו במקום שהוא צריך להיות!**

וזה נקרא **'צֹהַר'** שאדם פותח חלון לאורו של הצדיק. ואיתא בספרים הקדושים: **'צֹהַר'** מצד אחד זה אותיות **'צָרָה'**, שזה סובב על הדברים הקשים המעיקים על האדם, אבל יש דרך להפוך את ה**'צָרָה'** ל**'רְצֵה'** - שהן אותן אותיות, דהיינו שאדם

ט. אנו רגילין הרבה לומר רמזים במספרים של התורות בליקוטי־מוהר"ן. כי, כמובן, כל תג וכל מילה בספר הקדוש הזה מלא עם סודות. והרמז בתורה זו - **קי"ב**, כי הוא אותיות **'בָּקִי'**, וזה ראשי־תיבות **י'חוד ב'רכה ק'דושה**, ורביז"ל מגלה את הסוד של **"בקי ברצוא ובקי בשוב"** (ליקו"מ ח"א סי' ו), והוא יחוד עליון, כי **בק"י** בגימטריא שני שמות קדושים - שֵׁם הוי"ה: כמניין **כ"ו**, ושם אלקי"ם: כמניין **פ"ו**, יחדיו זה **קי"ב**; כל זה מרומז במספר התורה **קי"ב**.

יהיה **מרוצה**. במקום שיהיה ה'**צָּרָה**' - ייהפך לו ל'**רְצֵה**', שיזכה להיות **מרוצה** להקב"ה! וגם זה לשון של **רצון**, דהיינו שאדם מתחיל למלאות רצון הקב"ה.

ומה מגיע מזה? אור! ולכן זה אותן אותיות של המילה '**צֹהַר**', דהיינו שמתחיל להאיר לו בחיים איזו זריחה של אור; עד עכשיו הוא היה ממש בתוך צרה רח"ל, והיה מדוכא ועבר עליו מה שעבר וכו', אבל הנה הוא פותח חלון - 'אני מכיר את מקומי, אני יודע שחושך לי'... - אדם נמצא בתוך מרתף, בתוך מקום חשוך שאפילו הטיפש יודע שלא נכנסים לשם... והנה הוא מפחד, כי הוא יודע מה זה... ופתאום מישהו בא והתחיל להאיר לו - או שהתחיל לשבור את הקיר ולפתוח איזה פתח של אור, עד שנכנס טיפה של אור בתוך החדר הזה... **וזה מה שצדיקים עושים לנו, הם פותחים לנו '<u>צֹ</u>הַר' וחלון בחיים!**

אבל בשביל שזה יאיר לך - תרצה שהאור ייכנס... אל תהיה טיפש ותסרב להאיר לך! אל תסתום את האור! תן לאור הזה להיכנס! תקבל איזה לימוד, תשמע דברי הצדיקים, תכניע את עצמך!

אדם שהוא לא רוצה לקבל את זה - הוא נתון בצרה גדולה... אבל מיד כשאתה תפתח את החלון ותרצה שהאור ייכנס בך [שזה אותיות '<u>צֹ</u>הַר' ו'**רְצֵה**', כי צריכים **רצון** שיאיר בו **האור**] - תזכה שפתאום שיאיר לך בחיים... מן החושך ייעשה צָהֳרַיִם! מה זה 'צָהֳרַיִם'? זו השעה שהשמש הכי חזקה [בשעה 12 בצהריים השמש באמצע הרקיע, ואז האור מאד חזק שמאיר בכל מקום], '**צָּהֳרַיִם**' אותיו '**יַם צֹהַר**', שזה האור הגדול שמזריח בכל העולם כולו, וזה האור של הצדיקים, וכמו שמובא בדברי רבינו בתורה הראשונה בליקו"מ [הזכרנוה לעיל, ומקושרת מאד לענייננו, כי רבינו מדבר שם על ענין '**חן**', שהוא אותיות '**נח**' וכו'], כשרבינו מדבר שם מן האור של צדיקים, שזהו מש"כ (משלי ד, יח) **"וְאֹרַח צַדִּיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ הוֹלֵךְ וָאוֹר עַד נְכוֹן הַיּוֹם"**; וזה מאיר לכל העולם! **אבל כל זה בתנאי שאדם נותן את האור להיכנס בתוכו...**

והנה, אדם שזוכה בחסד חינם להתקרב לרבינו - הוא פתח חלון[י], ונתן לאורות האלו להיכנס אצלו, וזכה ב"ה להתקרב לְנֹחַ הצדיק, מה נעשה עי"ז? **אדם זוכה לקבל אבן־טוב!** זה מה שרבינו אומר שם: **אתה מתחיל לרכוש לעצמך יהלום!** מה זה ה'יהלום' הזה? **שאתה מתחיל להאיר!** כלומר, לא מספיק שפתחת חלון, ויש לך קצת אור, ו'שלום עלי נפשי'... **לא ולא! אומר רבינו: תיקח את האור הזה ותתחיל להאיר לאחרים! זכית להתקרב לרבינו? תקיים** (משלי ה, טז) **"יָפוּצוּ מַעְיְנֹתֶיךָ חוּצָה"!**

י. והזכרנו לעיל את המובא בשם צדיקים: '**חַלּוֹן**' ר"ת (שמות לד, ז) "**נ**ֹצֵר חֶ**ס**ֶד לָ**א**ֲלָפִים"; ומילים אלו הן חלק מי"**ג מידות הרחמים**, והרמז בזה, כי זה מה שממשיך את ה"נֹצֵר חֶסֶד", '**נֹצֵר**' לשון '**רָצוֹן**', שזוכה להביא שפע גדול ממידות הרחמים!

וזה מרומז בפרשת השבוע, שכתוב בעניין המבול: "**וַיִּמַּח** אֶת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה" וגו' - הכל נמחה במבול, בן בני־אדם, הן בעלי החיים, והן הצמחים, הכל נמחה! ומה התיקון של '**וַיִּמַּח**'? מהי העצה עכשיו - בפרט אחר שנגמר המבול? העצה והתיקון של '**יִמַּח**' הוא "יָ'פּוּצוּ **מַ**'עְיְנוֹתָיִךְ **ח**'וּצָה"! תתחיל להפיץ את האור של הצדיק בעולם! תקרב את כולם! **תלמד את כולם שיש נֹחַ - יש צדיק, יש צֹהַר - יש תיבה שאפשר להיכנס בתוכה!**

אדם אומר: 'אני נמצא בתוך הים הסוער, שרוי בכל הַ'מְּדָיָה', וכל הזמן אני שומע מה קורה פה ומה קורה שם - בכל מדינות העולם' וכו', **אבל אני לא יודע מזה! אני יודע מה קורה פה - בתוך התיבה... בתוך התיבה זה מתוק, ב"ה יש לי תורה ותפילה, ואני עכשיו מטפל בכל החיות שיש בתוך התיבה - אני אקרב את כולם! אני אהפוך את כולם! אני אכין את כולם שכשיבוא הזמן שיכולים לפתוח את הדלת, כולם יצאו וימלאו את כל העולם...**

זהו התיקון של '**וַיִּמַּח**' - שהכל היה מחוי, וכל העולם נמחה במבול, אבל יתחיל להאיר האור של הצדיק!

וזהו הלימוד שמלמדים אותנו בתחילת השנה; היה לנו את פרשת בראשית - ועכשיו נֹחַ, שהתורה מספרת שהוא ניצל מן המבול, שזכה להיות בתוך התיבה.

אבל לא היה בזה שלימות... וכמו שמובא בזוהר הקדוש (נח סז:) ובזוהר חדש (נח כח:), שהנה נֹחַ בנה את התיבה במשך מאה ועשרים שנה, והיו אומרים לְנֹחַ: 'נח, מה אתה עושה?' והיה אומר להם שיחזרו בתשובה, כי אם לא - יבוא מבול. אבל הן לא קיבלו, ועשו ממנו צחוק. אז נֹחַ אמר: 'מה אני יכול לעשות איתם?'... והנה הגיע זמן תחילת המבול, והקב"ה אמר לו להיכנס לתיבה - ונכנס, והקב"ה סגר עליו, והיה בתוך התיבה, וניצל. **אבל מה הוא היה צריך לעשות?** אומר הזוהר הקדוש: **היה עליו להתפלל על אנשי דורו!**

הבה ונסתכל מה היה עם משה רבינו: אחר חטא העגל, כשאמר הקב"ה למשה רבינו (שמות לב, י) "וְעַתָּה הַנִּיחָה לִי וְיִחַר אַפִּי בָהֶם וַאֲכַלֵּם וְאֶעֱשֶׂה אוֹתְךָ לְגוֹי גָּדוֹל" - 'עם ישראל לא התנהגו כמו שצריך, ולכן אמחה אותם, וממך נתחיל עם חדש'... וכי משה רבינו סגר עצמו בתוך התיבה ואמר 'מה אוכל לעשות'...?! **משה רבינו אומר להקב"ה: רבש"ע, אין דבר כזה! אם ככה - "מְחֵנִי נָא מִסִּפְרְךָ"! מוחים את עם ישראל? אז גם 'מְחֵנִי נָא'!** כי הצדיק מוסר נפשו לקרב את כולם!

ומובא בספרים הקדושים: '**מְחֵנִי**' אותיות '**מֵי נֹחַ**', וכמ"ש (ישעיה נד, ט): "כִּי **מֵי נֹחַ** זֹאת לִי"; כלומר, שמשה רבינו מסר נפשו בשביל עם ישראל, וזה נחסר בימי נח...

ובזוהר-חדש שם, מובאת לשון קצת

'חריפה' בעניין הזה[יא], אומר הזוהר: **'כְּשֶׁיָּצָא מִן הַתֵּיבָה, וְרָאָה כָּל הָעוֹלָם חָרֵב, הִתְחִיל לִבְכּוֹת עָלָיו, וְאָמַר: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, נִקְרֵאתָ רַחוּם, הֱיֵה לְךָ לְרַחֵם עַל בְּרִיּוֹתֶיךָ'**; ממשיך הזוהר: **הֱשִׁיבוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: רַעְיָא שַׁטְיָא! כְּעַן אֲמַרְתְּ דָּא, וְלָא בְּזִמְנָא דַּאֲמָרִית לָךְ בְּלִישָׁנָא רְכִיכָא** וכו'; כלומר, הקב"ה אמר לנח: 'עכשיו אתה מתפלל ומבקש?... איפה היית לפני-כן?!'... ואמר לו: **'רַעְיָא שַׁטְיָא'**.

וכאמור, משה רבינו נהג בדיוק להפך - שהוא מסר נפשו בשביל דורו, ועל כן הוא בכל מקום **"רעיא מהימנא"** - **'רועה נאמן'**, ומה זה 'רועה נאמן'? כשהוא רואה את כל הצאן קופצים ומשתוללים הוא נותן להם שיעשו מה שהם רוצים?! **עונה נאמן הוא שומר היטב על כל הצאן שלו, והוא מכניס כל אחד במקום הראוי לו, ונותן לו מרעה טוב ומים משובחים לשתות, ודואג בשביל כולם!** ואף שהוא יכול להגיד: 'מה אכפת לי? שילכו לאן שרוצים'... **לא! 'רועה נאמן' הוא דואג בשביל כל אחד ואחד! אכפת לו מכולם! הוא דואג לכל מה שצריך! זה נקרא "רעיא מהימנא"!**

וזוהי לשון הזוהר: **'רַעְיָא שַׁטְיָא'** - כלומר, 'איפה היית? למה עכשיו אתה מתחיל להתפלל לבקש?!'...

וכל העניין הזה הוא ללמד אותנו לימוד לעובדא ולמעשה, שלא מספיק שאדם יגיד: 'אני סוגר את עצמי בתוך התיבה, ולא אכפת לי משום דבר שהולך בחוץ'... ואכן, בוודאי שאדם צריך לשמור היטב על עצמו, ולחנך את ילדיו ובני משפחתו, ולשמור עליהם היטב בתוך התיבה הקדושה, **אבל באותו זמן הוא עושה גם 'צַהַר' - אבן טובה המאירה לכולם!** הוא אומר: הנה צריך לקרב את כולם! לא שהקב"ה יגיד לי 'מוחים את כולם'... **לא ולא! משה רבינו מתעקש: "מְחֵנִי נָא מִסִּפְרְךָ"! למחות? איך דבר כזה! כי אם כן - אני ביחד איתם...**

וזה הלימודים של הצדיקים - רבינו הקדוש, ענין של **"זֶה יְנַחֲמֵנוּ"** - שהוא מנחם אותנו! זו הרחמנות של המנהיג האמיתי, וכמו שאומר רבינו (ליקו"מ ח"ב סי' ז) על הפסוק (ישעיה מט, י) **"כִּי מְרַחֲמָם יְנַהֲגֵם"** - שהצדיק האמיתי יש לו רחמנות אמיתית לקרב את כולם! הוא מבין: 'צריכים לעזור לכולם!'. ישנו זוג שלא מבינים מה קורה ביניהם, ובביתם הרבה מריבות ומחלוקת וכו', וכולם אומרים שזה כבר אבוד... אבל **אין דבר כזה! זה פשוט חסרון ידיעה, הם לא קיבלו את ההדרכה הנכונה! הם לא קיבלו לימודים טובים שאפשר לחיות! אז צריכים ללמד אותם... צריכים את האבן-טוב כדי להאיר לכולם! מוכרחים!** אדם אומר: 'אני לא צריך לשמוע'... **אתה לא צריך?!... תראה איפה אתה אוחז, תראה איך נראים החיים שלך!...**

יא. ונדגיש: נֹחַ אכן היה 'צדיק תמים', אבל אנחנו מזכירים זאת כדי ללמוד מזה **למעשה** - איך **אנחנו** צריכים להתנהג.

והכלל למעשה, עוד הפעם: **שאדם יפתח חלון!** ואם הוא זכה לקבל - אפילו במקצת - **כבר יאיר את זה לאחרים!** כבר יקיים "פָּרוֹצְתָ מַעְיְנֹתֶיךָ חוּצָה"! **כַּמָּה גָּדוֹל מִי שֶׁעוֹסֵק בָּזֶה - אִם זֶה בְּהַדְפָּסַת סְפָרֵי רַבֵּנוּ, וְאִם זֶה בַּהֲפָצָה, וּבְכָל דֶּרֶךְ אֶפְשָׁרִית! וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבִּי נָתָן: 'בְּמָמוֹן, בְּטִרְחָה, בְּרָצוֹן' - כָּל אֶחָד כְּפִי עִנְיָנוֹ! הָעִקָּר שֶׁהוּא רוֹצֶה לִהְיוֹת שֻׁתָּף בָּזֶה! 'אֲנִי זוֹכֶה לָדַעַת מֵהַדְּבָרִים הַקְּדוֹשִׁים הָאֵלּוּ? אֲנִי מְזַכֶּה אֶת אֲחֵרִים!'...**

וזהו **תיקון העולם**, שזה מה שֶׁנֹּחַ הצדיק קיים אחר שהוא יצא מן התיבה, שהוא קיבל ציווי: **"צֵא מִן הַתֵּבָה אַתָּה וְאִשְׁתְּךָ וּבָנֶיךָ וּנְשֵׁי בָנֶיךָ אִתָּךְ"** - מה זה **'צֵא מִן הַתֵּבָה'**? אם היה סגור בתיבה, מדוע שעכשיו יֵצֵא ממנה? לפי האמור זהו הלימוד: **'צֵא מִן הַתֵּבָה' ועכשיו תבנה את עצמך!** היית שנה שלימה בתוך התיבה, וְלָמַדְתָּ היטב מה זה להיות סגור שם... **עכשיו 'צֵא מִן הַתֵּבָה' ותקח את הלימודים שלמדת במהלך השנה הזאת, ותתחיל ללמדם לכל העולם כולו!** ועל זה זכינו לפרשת נֹחַ, שממנה קיום העולם עד עכשיו... זה היה **'עולם חדש'** לגמרי! המדרש אומר: **'נֹחַ - עוֹלָם חָדָשׁ רָאָה'**; כי כל מה שהוא הכיר לפני־כן - כלה נאבד... לא נשאר כלום... אבל אחר־כך התחיל **'עולם חדש'**!

וזה שייך אצל כל אחד ואחד מאיתנו, שאם עברנו בחיים דברים לא פשוטים, והיה ענין של "עולמות חרבים", השם ישמור, עכשיו מתחילים מחדש! בונים תיבה! מקרבים! וכמובן - ההתחלה היא עם בני־הבית, מקרבים את האשה והילדים! ואיך? תמיד הולכים עם העבודה של נֹחַ! ומהי ה'עבודה של נֹחַ'? **"אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ - נֹחַ"**! רק בדרך **נוֹחוּת**, ולא עם כעס וקפידות! ואף שאתה טוען "הכל לשם שמים"... **אין דבר כזה! לא עם כעס וקפידות!**

אך שוב נחזור ונאמר: אם מדובר על הלכה מפורשת - האם לקיימה או לא, אזי (משלי כא, ל) **"אֵין חָכְמָה וְאֵין תְּבוּנָה וְאֵין עֵצָה לְנֶגֶד ה'"**! דבר שהוא אסור לפי השולחן־ערוך - זהו זה! 'סליחה, זה אסור וזהו... אין פה שום פשרות!'. אבל בחיים יש המון דברים שזה לא כל־כך ברור האם הם לגמרי אסורים או מותרים, וכמו שהעולם אומרים: **"זה 'שטח אפור'"...** - זה לא ברור האם זה **שחור** או **לבן**... אזי אז צריכים את הלימודים של הצדיקים איך להתנהג שם, ואיך ללכת עם **'נֹחַ'** - ענין של **'נוחות'**! להשתמש עם ה'**מנוחה**' הזאת! **ובזה פועלים!**

רבינו ז"ל אמר פעם, שפועלים עם 'דרך־טובה' ודיבורים טובים **הרבה יותר** ממה שפועלים בדרך של תקיפות... לפעמים אדם אומר: 'אני אין לי ברירה, אני מוכרח ללכת בתקיפות, לצעוק ולצרוח ולהיות תקיף'... **אומר רבינו שפועלים הרבה יותר עם דיבורים נוחים - דיבורים טובים!**

ורבינו סיים את השיחה הזאת במשפט שהוא **יותר חשוב** מהתחלת השיחה... סיים

רבינו ואמר: **'ואם ראית שפעלת לפעמים עם דרך של תקיפות'** - אדם אומר: 'הייתי תקיף, צעקתי והקפדתי, ופעלתי!'... וא"כ, איך רבינו אומר שפועלים יותר טוב בדרך אחרת?... סיים רבינו, שגם אם ראית שפעלת בדרך שלילית, **'דע לך, שאם היית הולך בדרך טובה ודיבורים טובים - היית פועל הרבה יותר!'...** וא"כ זה כבר מתרץ הכל... **אכן, יכול להיות שפעלת בדרך תקיפה, אבל עשית פעולה עם 'כתם'... הצעקה והבעיטה - זה נשאר... משא"כ אם היית הולך "עם נַחַ" - עם דיבורים טובים ו'נוחים', ויודע "איך" לפעול - היית פועל הרבה יותר...**

וכאמור, אין זה נוגע לעניין של הלכה מפורשת לאיסור, שאז אין שום פשרות... אבל אדם שיש לו שכל - הוא יודע איך לפעול! אדם רוצה לפעול משהו בביתו - עם האישה או הילדים, צריכים לפעמים לתקן איזה דברים, **יש הרבה דברים לתקן, אבל איך מתקנים אותם?...** על זה מקבלים לימודים טובים, לימודים של **'נַחַ'** - איך עם **מנוחה**, עם דיבורים טובים, עם 'תיבה' - תיבה טובה, מילה טובה, **אפשר לפעול את הכל!** וכמו שהבטיח רבינו: **'אם היית הולך בדרך כזו - היית פועל הרבה יותר'...** זו החכמה של רבינו - חכמתו של הצדיק האמת, שמלמד אותנו איך להתנהג בחיים...

זה ה'לימוד־חי' של פרשת השבוע; פרשת בראשית זה הסיפור של בריאת העולם וכל בריאת אדם־הראשון, וכל הסיפור עם הנחש ועץ־הדעת וכו', וכל מה שהוא גֹּרֵשׁ מתוך הגן־עדן - כל זה מונח פרשת בראשית. ואחר־כך התורה מונה את כל עשרת הדורות שהיו מאדם ועד נֹחַ; כל זה פרשת בראשית, שהיא היסוד של הבריאה שברא הקב"ה. אבל מאיפה מתחיל "הקיום" של הבריאה?... הרי כל הבריאה שנברא בפרשת בראשית - נחרבה, למה? כי אם אדם לא שומר תורה ומצוות, והשם ישמור יש חמס וניאוף רחמנא ליצלן, זה לא הפקר... והקב"ה מחה את כל הבריאה שברא...

נמצא א"כ, שפרשת נֹחַ זה 'חידוש הבריאה', ומגלה לאדם איך אפשר לו לחדש את החיים שלו! ומיד מוכרחים לקשר את זה ל'בראשית', שמ**'בְּרֵאשִׁית'** צריכים להגיע מיד אל **'נֹחַ'**, ולדעת את כל הסיפור הזה, ומהי "התיבה", להבין שזה לא 'סיפור ישן' אלא 'סיפור חי'!

יש ספר **הבעל־שם־טוב על התורה**, שחיברו אחד שקיבץ מכל ספרי תלמידי הבעש"ט, והפרשה הכי גדולה שָׁם זו **פרשת נֹחַ**, כי שם הוא מקבץ את כל **ענייני התפילה** שדיבר הבעל־שם־טוב הקדוש, כי גם הבעש"ט דיבר מזה, שהעניין של **'תיבה'** זו **'תיבת התפילה'**, ושם הוא מקבץ את כל ענייני תפילה מדברי תלמידי הבעל־שם־טוב, ולכן פרשת נֹחַ היא חלק מכובד מהספר הזה... **ואשרי הזוכה לקבל את הלימודים האלו!**

רבינו דיבר כל־כך מעניין של תפילה,

ואמר: **'כל העניין שלי הוא רק תפילה'** [רבינו אמר באידיש: **'מיין זאך איז גאר תפילה!'** - **"כולו תפילה"**!], רבינו רוצה להכניס בנו שאדם ירגיל את עצמו להיות **'כולו תפילה'!** רבינו אמר שיהיה לאדם התבודדות כל היום... ולכאורה מה הכוונה **'כל היום'**? הרי אדם צריך ללמוד, צריך לאכול, צריך לישון, צריך לעסוק בפרנסה... **אבל בשיחה זו שאמר רבינו מונח הכל: תישן, ותאכל, תעסוק בפרנסתך ובכל ענייניך, אבל הכל ביחד עם תפילה! כל דבר יהיה מעוטף אצלך עם תפילה! תבקש על הכל את הקב"ה - לפני, אח"כ, בשעת מעשה, כל דבר!**

אדם שמרגיל את עצמו לדבר אל הקב"ה- אצלו זה ענין פשוט... וזה אכן העניין של **"התבודדות כל היום"**! וכי רבינו רצה שנשב כל היום וכל הלילה בשדה? איך זה אפשרי?!... אז מוהרא"ש היה תמיד מסביר את זה ככה, שזה ענין שהאדם מקשר את כל החיים שלו וכל מה שהוא צריך לעשות - **לתפילה!** הוא מבקש את הקב"ה על כל ענין בפרשת החיים! והוא יודע שיש דברים שצריכים לוותר, יש דברים שצריכים להקפיד, והעיקר שהוא מקבל מהצדיקים! הוא מבטל את הדעת־העצמית שלו! **כך צריך להיות? בסדר, אני מקבל... אני מבין שהשכל שלי לא מבין כל דבר איך צריך להיות...** אדם חושב: 'לא, אני כבר מבין'... **תדע שיש עניינים שעליך להכניע את עצמך!**

ואת זה מקבלים מפי הצדיקים - ענין שצריך להיות **'נֹחַ'**, שאדם יהיה נח **במנוחה**, וכן ענין של **נחמה**, הכל כלול בתוך העניין של **'נֹחַ'**, והכל מגיע ע"י שאדם לוקח את הלימודים של **התיבה**, והוא יודע שהתיבה זו הצלה! זה 'חבל ההצלה'! זה כמו "סירת הצלה" ממש! בחוץ קורה מה שקורה, אבל אני יודע שאין לי שום עצה אחרת להינצל מכל 'הַמַּיִם הַזֵּדוֹנִים' האלו - אין לי שום עצה! כבר חשבתי כך וכך וכך, אבל **למעשה** אני מבין שאין שום עצה אחרת בעולם...

זוהי **פרשת נֹחַ** המגיעה מיד אחר **פרשת בראשית**, כי מוכרחים את הפרשה הזאת עוד לפני שנכנסים לכל פרשיות התורה - **לך־לך**, **וירא**, וכל הסיפורים של האבות הקדושים וכו' וכו', כמובן כל מילה של התורה זה **לימוד־חי**, אבל **הלימוד של פרשת נֹחַ זה מסר מאד מאד חזק: 'איך אדם יכול לחדש את החיים שלו, כשהוא יודע את העניין הזה של "התיבה" - מה אפשר לאדם לזכות בזה העולם, שהוא יכול להציל את עצמו, ואת המשפחה שלו, ולהתחיל לבנות 'עולם חדש'!'...** שזה מה שעשה נֹחַ - שהוא בנה 'עולם חדש' אחר שיצא מן התיבה.

והעניין שהוא **'יצא מן התיבה'** אין הכוונה שהוא "ברח" מן התיבה... אלא **"צֵא מִן הַתֵּבָה"** זאת אומרת שֶׁכָּל מה שתעשה עכשיו - תעשה את זה מהתיבה שזכית לקנות לעצמך, וזהו: **צֵא - מִן הַתֵּבָה**, שהכל יימשך מן התיבה הקדושה!

והמילה **'צֵא'** זה יחוד עליון, שם הוי"ה

ושם אדנו"ת יחדיו עולים הגימטריא **צ"א**[יב], שזה ענין שאדם זוכה להבין שכל דבר כאן בזה העולם קשור להקב"ה! ומי מלמד אותנו כל זאת? הצדיק! וגם זה רמוז באותיות **צ"א - צ'** רמז ל"**צדיק**", **וא'** זה "**אלופו של עולם**" - זה הקב"ה, נמצא ש**צ"א** מרמז על האחדות של הצדיקים באלופו של עולם, שמגלים שכל העולם כולו זה 'חתיכה אחת של אלוקות', וכל מה שאדם עושה - הכל זה אין-סוף! אבל צריכים להגיע אל הצדיק שהוא יראה לך את זה...

זה מה שהקב"ה אומר לְנֹחַ הצדיק: "**צֵא - מִן הַתֵּבָה**" - כי מגיעים לזה ע"י התיבה, דהיינו שאדם הוא חזק מאד מאד בלימוד התורה, בדיבורי תפילה, בדיבורי צדקה וחסד, שזה כולל את הפצת ספרי רבינו, וכולל את כל מה שאדם עושה בשביל עצמו ובשביל בני משפחתו - זה נקרא 'דיבורי צדקה וחסד'! **שאדם מבין שעם 'מילה' יכולים לפעול את הכל!** לא צריכים 'דיבורים חריפים' ודיבורים של 'תקיפות', ובוודאי שלא לתת מכות... **עם 'נֹחַ' - עם מילים טובות - אפשר לפעול את הכל!**

זה הלימוד של **פרשת נֹחַ**!

ובכל פסוק ובכל ענין בפרשת השבוע רואים המון לימודים נפלאים, ואדם שרק מתחיל להסתכל בפרשה - איך ומה היה עם התיבה, ואיך היתה על המים, וכמה גברו המים על כל ההרים הגבוהים וכו', **כל הדברים האלו כדי להביא את האדם לעניין הביטול - להכניע את הישות והגאווה שלו, ויבטל עצמו לגמרי!**

הפסוק אומר: "**חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה מִלְמַעְלָה גָּבְרוּ הַמָּיִם וַיְכֻסּוּ הֶהָרִים**"; וזהו הלימוד האמור: '**ההרים הגבוהים**' רומז לגאווה וישות של האדם, שזה לא נותן לו להכניע את עצמו, והקב"ה מביא מבול של מים בשביל זה... והנה איתא בדברי האר"י הקדוש, שסגולה לבטל את הגאווה, שאדם יטבול במקווה, ויכוון את השם **י"ה**[יג], שהוא בגימטריא **גַּאֲוָה**.

אז איך אדם מכניע את הגאווה שלו? יש לו את הישות שלו - 'אני ככה... ואני ככה'... והוא לא רוצה להודות שיש לו את החיסרון הזה - זה קשה לו... ה'אגו' שלו לא נותן לו... אז מה הקב"ה עשה? הביא מבול שהיה '**חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה מִלְמַעְלָה**', ולקח את כל כדור העולם וטבל אותו במקווה... זה מה שקרה במבול! ולכן היה דייקא **חמש עשרה אמה** - שזה גימטריא השם **י"ה**, שהוא כמניין **גאוה**, וכך כל העולם כולו טבל בביטול הגאוה...

יב. מובא בסידורים, ובפרט בסידורי הספרדים, בכל שם הוי"ה, בתוך הה"**א** האחרונה מובא שם **אדנו"ת**, וזהו היחוד של שמות **הוי"ה אדנו"ת** העולים יחדיו כמניין **צ"א**.

יג. י"ה זה אחד מהשמות של הקב"ה, ואמנם הוא חצי משם הוי"ה ב"ה, אבל גם הוא שם קדוש בפני עצמו, וכמ"ש (ישעיה כו, ד) "כִּי **בְיָהּ** ה' צוּר עוֹלָמִים".

דהנה כתיב "**וַיַּרְא אֱלֹקִים ׳אֶת הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה׳ כִּי הִשְׁחִית כָּל בָּשָׂר אֶת דַּרְכּוֹ עַל הָאָרֶץ**", וממילא צריכים לטבול את כל העולם במקווה...

וזהו: "וַיְהִי הַגֶּשֶׁם עַל הָאָרֶץ **אַרְבָּעִים** יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה", רמז ל**ארבעים סאה** שצריכים בשביל מקווה, כי הקב"ה טבל את כל העולם כולו בתוך מקווה...

ומי ניצל? אדם שהוא בתוך התיבה; התיבה היתה למעלה מן המים, והלימוד בזה: **אם תזכה להיות בתוך התיבה הקדושה - זה מרים אותך למעלה! זה מציל אותך מכל הגאווה! אתה סגור בתוך התיבה, וזה מכניע את הגאווה שלך, ואתה יודע שהכל תלוי בהקב"ה!**

ואדם שזוכה לזה - הוא יזהר מאד על הדיבור שלו, ישמור על הלשון שלו! וכמו שמוזכר בספרים הקדושים, שזה סוד המידות של התיבה: "**שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה אֹרֶךְ הַתֵּבָה חֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבָּהּ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתָהּ**" - שלוש מאות, חמישים ושלושים, הוא בגימטריא **׳לָשׁוֹן׳**, שזה מה שמציל את האדם - שיש לו לשון קדושה וטהורה! "נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע" (תהלים לד, יד)!

וב׳שמירת הלשון׳ נכלל ג"כ שאדם נזהר מדיבור בבית-הכנסת באמצע התפילה ובאמצע דרשות, מה זה הדיבור הזה?!... איפה הכבוד?!... זה ממש ביזיון! הזוהר הקדוש מדבר מאד מאד בחריפות על העניין הזה, אומר הזוהר (תרומה קלא:)**: ׳עָבֵד קַלָּנָיָא בְּשָׁכִינְתָּא׳, השם ישמור - עושה בושה להשכינה הקדושה! אדם אומר: ׳מה, אני מדבר עם חבר שלי׳... אבל אתה בבית-כנסת! אתה באמצע הדרשה! זה ענין מאד חמור, השם ישמור...**

ואשרי אדם שמשתמש עם הלשון שלו בקדושה ובטהרה, ומחליט בעצמו: **זהו זה! אני משתמש עם הלשון שלי בקדושה!** - אני לומד, אני מתפלל, אני מקרב אחרים, אני מנסה לעשות את הכל כדי לגלות את האור הזה לכל העולם כולו! אני פותח **׳חַלּוֹן׳** וגם **׳צֹהַר׳** - יש לי כזה אבן-טוב המאיר לכולם! ואז אדם זוכה שיש לו חיים טובים...

זה הלימוד של **פרשת נֹחַ** המגיעה בתחילת השנה - בתחילת החורף.

הקב"ה יעזור שיהיה לנו חורף בריא ושמח, ונזכה באמת להשפעות טובות בימות הגשמים, יהיה שפע קודש! יהיה גשמי ברכה בעזרת השם - לברכה ולחיים ולשובע! ונזכה באמת בחורף הזה להכניס בתוכנו המון טוב - לעצמנו: תורה ותפילה, וכן: לקרב את כל העולם כולו אל הצדיקים, לגלות אור רבינו בכל העולם! ובזכות זה יבוא משיח צדקנו באמת, ויתגלה שכינת עוזו יתברך לכל באי עולם, ויהיה הגאולה השלמה!

breslev.shely@gmail.com